Kwartaalrapportage examenafname 2e kwartaal 2026

Monitor

10 juli 2026

Monitoring examenafname

Achtergrond
Als gevolg van de lockdowns tijdens de coronapandemie heeft het CBR achterstanden opgelopen in de examenafname. Het resultaat daarvan was dat de reserveringstermijnen sinds het voorjaar van 2021 hoger waren dan gewenst (met een piek in het voorjaar van 2022). Het terugdringen van de reserveringstermijnen naar het reguliere niveau (kpi is maximaal 7 weken voor een eerste B-examen en maximaal 5 weken voor een herexamen B) is lastig gebleken. Ondanks het massaal werven van nieuwe examinatoren, het maximaliseren van overwerk en de inzet van gepensioneerde examinatoren nam de reserveringstermijn weliswaar af, maar was het tempo (te) laag.

In januari 2025 is daarom besloten om de tussentijdse toets (TTT) per 1 april 2025 tijdelijk niet aan te bieden. Een besluit dat niet gemakkelijk genomen werd, omdat de TTT een krachtig instrument is dat tot hogere slagingspercentages leidt omdat kandidaten goed voorbereid beginnen aan een examen. Tegelijkertijd worden op jaarbasis ruim 100.000 TTT's afgenomen. Door het tijdelijk (maximaal 1 jaar) niet aanbieden van de TTT werden bruto 100.000 examenplekken vrijgespeeld. Rekening houdend met onder andere lagere slagingspercentages was de verwachting dat er netto 75.000 extra examens afgenomen konden worden waardoor de reserveringstermijnen significant zouden dalen.

Sinds 1 januari van dit jaar zijn de TTT's gefaseerd weer terug in het aanbod genomen. Per 1 april geldt dat voor alle 53 praktijklocaties van het CBR. Daarmee komt het CBR haar afspraak na om de tussentijdse toets vanaf 1 april 2026 weer overal aan te bieden.

Berekening reserveringstermijnen.
Tot december 2024 heeft het CBR altijd dezelfde methodiek gehanteerd voor het vaststellen van de reserveringstermijn voor een examen. Dit kwam neer op de eerste week op een bepaalde locatie dat nog minimaal 5% van de examencapaciteit beschikbaar was. Dat heeft altijd goed gewerkt, omdat onder normale omstandigheden de beschikbaarheid van examencapaciteit steeds verder toeneemt naarmate de gewenste examendatum verder in de toekomst ligt. Ter illustratie: als de reserveringstermijn 5 weken bedroeg, betekende dit dat in week 5 nog minimaal 5% beschikbaar was. In week 6 was dat dan over het algemeen meer dan 5%, in week 7 nog meer, etc. Door de druk op de examencapaciteit en de wijze waarop het CBR de examencapaciteit vrijgaf ging dat in de loop van 2024 spaak lopen. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het CBR de wijze waarop de reserveringstermijn wordt vastgesteld en gecommuniceerd aangepast.

Vanaf medio maart 2025 wordt een nieuw berekende reserveringstermijn voor het eerste B-examen gehanteerd en gepubliceerd op de website van het CBR. De nieuwe methodiek stelt de reserveringstermijn vast op de eerste week dat er minimaal 4 opeenvolgende weken zijn waar nog minimaal 5% capaciteit beschikbaar is. Ter illustratie: als de reserveringstermijn 10 weken bedraagt betekent dit dat er in week 10, 11, 12 en 13 nog minimaal 5% aan examenplekken beschikbaar is. Overigens betekent dit niet dat in de weken voorafgaand aan week 10 er geen enkele plek meer is. In veel gevallen zal een rijschool ook voor week 10 nog vrije examenplekken kunnen reserveren. Het CBR 'garandeert' daarmee min of meer dat vanaf week 10 er vrijwel altijd plek is. De nieuwe berekening ligt ook ten grondslag aan de reserveringstermijnen die in deze rapportage worden genoemd.

Indicatoren relevant voor de monitoring
Voor het monitoren van de ontwikkeling van de reserveringstermijnen voor de praktijkexamens B is een aantal indicatoren van belang:

1. Reserveringstermijn: wat is de actuele stand van de reserveringstermijnen per locatie volgens de nieuwe rekenmethode?
2. Slagingspercentage: hoe ontwikkelt het slagingspercentage zich?

3. Examenaantallen: hoeveel extra examens (ten opzichte van de reguliere examenafname) zijn er als gevolg van het niet aanbieden van de TTT afgenomen?

1. Reserveringstermijn

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de actuele reserveringstermijnen eind juni per examenlocatie (53 in totaal). Zie voor de wijze waarop de reserveringstermijn wordt berekend pagina 2 van deze rapportage.

- In de tweede helft van 2025 zagen we de reserveringstermijnen dalen om eind december 2025 uit te komen tussen 1 en 6 weken. In de eerste paar maanden van 2026 bleven de reserveringstermijnen stabiel. Sinds het einde van het eerste kwartaal zien we een stijging als gevolg van seizoensinvloeden. Eind juni 2026 lagen de reserveringstermijnen op alle locaties afgerond tussen 5 en 7 weken (op een aantal locaties komt het net boven 7 weken uit, maar afgerond op 7 weken).
- Vergeleken met het begin van 2025 is de daling groot. Varieerden aan het begin van 2025 de reserveringstermijnen nog tussen 1 en 23 weken, inmiddels is dat op alle locaties binnen de kpi van maximaal 7 weken. Uit gesprekken met rijscholen blijkt dat dit ook in de dagelijkse praktijk zo ervaren wordt.
- Daar waar de reserveringstermijnen laag zijn worden examinatoren verplaatst naar locaties waar de reserveringstermijnen nog wat hoger zijn.

2. Slagingspercentage

Slagingspercentage	januari 2020	januari 2025	juli 2025	december 2025	april 2026	mei 2026	juni 2026
Praktijkexamen 1e B	50,4%	51,2%	50,8%	49,7%	50,6%	50,4%	50,0%

- Het gemiddeld slagingspercentage voor het eerste praktijkexamen B kwam eind juni uit op 50,0%.
- Daarmee zien we een lichte dalende trend vanaf januari 2025. De lichte daling is mogelijk het effect van het tijdelijk niet aanbieden van de TTT, maar binnen de voorspelde bandbreedte van 0 tot 2% daling. In de zomermaanden van 2025 was het gemiddelde slagingspercentage iets hoger. Dit komt overeen met een reguliere trend dat tijdens vakantieperiodes de slagingspercentages vrijwel altijd hoger liggen. Ook rondom de Kerstperiode was dit effect te zien. Mogelijk dat kandidaten in die periodes beter voorbereid en meer ontspannen naar het examen komen.
- Het percentage van juni 2026 ligt 0,4 procentpunt lager dan vóór de coronapandemie (50,4%). In eerste instantie lagen na de herstart van de dienstverlening in maart 2021 de slagingspercentages op een hoger niveau (ruim 56%). Dit effect nam vervolgens langzaamaan weer af. Zo kwam het gemiddelde slagingspercentage over heel 2024 uit op 51,3% en over heel 2025 uit op 49,8%.
- In het plan van aanpak examenafname van maart 2021 was het streven het slagingspercentage te laten stijgen naar 60% om daarmee de vraag naar examens fors te verminderen (8.000 examens minder op jaarbasis per procentpunt stijging van het slagingspercentage) en daarmee de reserveringstermijn aanzienlijk te verkorten.
- Ondanks herhaalde oproepen van het CBR aan de branche om kandidaten goed voor te bereiden en alleen op examen te laten komen als zij ook echt examengereed zijn, zien we helaas tot op heden daar weinig verandering in. Dit benadrukt nogmaals het belang van het implementeren van de adviezen uit het rapport ‘Van Rijles naar Rijonderwijs’ van Emile Roemer.

3. Examen aantallen

Examenafname	januari 2020	januari 2025	juli 2025	december 2025	april 2026	mei 2026	juni 2026
Afgenomen examens B praktijk	35.834	40.636	41.229	41.022	36.182	32.514	40.740
Afgenomen examens B praktijk (vorig jaar)		38.894	36.446	35.018	44.095	45.663	43.151
Nettowinst t.o.v. vorig jaar		1.742	4.783	6.004	-7.913	-13.149	-2.411

- Medio januari 2025 is aangekondigd dat per 1 april 2025 geen TTT's meer afgenomen worden.
- Vanaf april 2025 werd alle extra capaciteit die hierdoor vrijkwam ingezet voor het afnemen van examens.
- Sinds 30 maart 2026 is het op alle locaties weer mogelijk om TTT's af te nemen.
- Over de eerste drie maanden van 2025 was de situatie dus niet anders dan in voorgaande jaren. In de daaropvolgende twaalf maanden is een substantieel hoger aantal afgenomen autopraktijkexamens te zien, behalve in januari en februari 2026 met name door uitstel van examens door het winterweer.
- In de periode van april tot en met juni 2025 zijn er 21.391 examens meer afgenomen dan in dezelfde periode het jaar ervoor. In de periode van juli tot en met september 2025 zijn 15.094 examens meer afgenomen. In de periode van oktober tot en met december 2025 zijn 16.322 examens meer afgenomen. In de periode van januari tot en met maart 2026 zijn 6.337 examens minder afgenomen. In totaal zijn dus 46.470 B-examens meer afgenomen. Daarmee is de voorspelde inhaalslag van netto 75.000 B-examens (over een periode van 1 jaar lopend van 1 april 2025 tot 1 april 2026) niet behaald, maar is het gewenste effect (een daling van de reserveringstermijnen tot onder kpi) wel gerealiseerd.
- De verklaring dat niet alle 75.000 extra B-examens zijn gerealiseerd is deels gelegen in het feit dat de TTT op veel locaties al eerder kon worden aangeboden waardoor er minder overcapaciteit ontstond dan de voorspelde 75.000. Daarnaast is er bewust voor gekozen om een substantieel deel van de extra capaciteit in te zetten op examens voor motor (AVB en AVD), brommer (AM2) en de auto met aanhanger (BE). Dit laatste mede op verzoek van de rijschoolbranche.

Bijlage 1: Reserveringstermijnen 1e B volgens nieuwe meetmethodiek*

		1e B ultimo maand											
Gebied	Locatienaam	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	jan.	feb.	mrt.	apr.	mei	jun.
Drenthe	Assen (Azieweg 25a)	9,7	7,1	2,1	2,1	3,6	1,0	1,0	2,0	2,3	7,1	6,4	6,0
Drenthe	Emmen (Nijbracht 112)	10,0	2,0	1,0	1,0	5,0	2,0	1,3	1,4	5,3	6,9	7,3	7,4
Drenthe	Hoogeveen (Grote Beer 20)	9,7	8,3	6,9	4,4	5,0	6,0	5,0	2,3	6,6	7,0	6,3	5,6
Drenthe	Meppel (Blankenstein 230)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0	3,3	4,1	6,4	6,6	6,7	6,9
Flevoland	Emmeloord (Boslaan 30)	10,4	8,1	7,4	3,1	6,0	3,0	1,0	1,0	6,4			
Flevoland	Emmeloord (Het Hooiveld 9)										7,0	6,7	7,1
Friesland	Heerenveen (Businesspark Friesland-West 41)	9,6	7,3	6,7	3,4	5,0	2,0	3,0	1,0	1,0	6,3	6,9	6,0
Friesland	Leeuwarden (Douwe Tammingawei 30)	10,4	7,0	6,4	1,6	5,7	1,3	2,1	1,0	3,7	6,6	6,7	6,9
Friesland	Sneek (Smidsstraat 6)	10,4	7,9	7,1	3,0	4,3	4,7	1,0	2,9	5,3	4,6	6,0	7,3
Gelderland	Apeldoorn (Antillen 11)	10,7	3,9	3,4	3,7	2,6	2,0	1,0	1,0	2,4	7,0	6,3	6,9
Gelderland	Arnhem (Hazenkamp 10)	10,0	7,7	5,4	1,9	3,9	2,0	1,0	1,0	6,7			
Gelderland	Arnhem (Wassenaarweg 20)										7,0	7,0	7,3
Gelderland	Doetinchem (Koopmanslaan 3)	10,3	7,9	7,3	5,0	5,3	5,4	3,9	3,3	7,1	7,0	6,7	7,3
Gelderland	Harderwijk (Tesselschadelaan 1)	10,3	6,7	7,1	4,4	6,0	1,9	2,3	1,0	5,3	7,0	6,0	6,9
Gelderland	Nijmegen (Wijchenseweg 2)	10,0	6,4	7,0	1,0	2,7	1,0	1,0	3,9	7,1	7,0	6,9	7,1
Gelderland	Tiel (Stephensonstraat 25A)	11,1	7,3	8,0	5,0	6,0	4,0	4,1	1,4	6,0	7,1	6,7	7,3
Groningen	Groningen (Protonstraat 3)	10,1	5,3	3,9	3,7	6,0	2,0	3,3	4,3	7,3	6,9	6,9	7,4
Groningen	Winschoten (Zeefbaan 20A)	10,4	6,3	6,9	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	6,0	6,7	6,6	7,3
Limburg	Kerkrade (Spekhofstraat 24)	9,6	1,0	1,0	1,0	4,4	2,6	1,0	2,4	5,9	6,6	6,9	7,1
Limburg	Maastricht (Stadionplein 34)												
Limburg	Maastricht (Pierre de Coubertinweg 3)	4,4	1,0	1,0	2,1	2,7	1,0	1,0	1,0	6,0	7,0	6,6	6,6
Limburg	Roermond (Oude Trambaan 27)	7,3	4,7	1,6	1,0	3,6	2,9	4,3	4,9	7,3	6,7	6,7	7,0
Limburg	Urmond (Mauritslaan 49)	7,6	4,3	1,0	1,0	3,3	1,0	1,7	1,0	2,0	7,0	6,6	6,4
Limburg	Venlo (Parlevinkerweg 1)	8,6	1,0	1,0	3,9	1,0	2,0	2,1	4,0	7,4	6,6	6,7	6,0
Limburg	Weert (Risseweg 46)	9,3	5,6	6,9	3,3	5,6	5,0	4,9	4,6	6,0	6,9	6,3	7,3
Noord-Brabant	Bergen Op Zoom (Gagelboslaan 162)	8,3	6,4	1,0	1,0	5,6	2,0	4,4	1,0	1,9	6,9	6,4	7,3
Noord-Brabant	Berkel-Enschot (Bosscheweg 11)	11,0	8,0	6,4	2,7	5,1	2,0	4,1	4,7	6,6	7,0	6,9	7,1
Noord-Brabant	Breda (Bavelseparklaan 18)					6,0	2,0	4,7	1,0	6,7	7,0	7,0	7,3
Noord-Brabant	Breda (Heerbaan 4)	10,0	7,9	6,9	5,0								
Noord-Brabant	Den Bosch (Hambakenwetering 13A)	10,0	7,9	6,4	1,0	5,4	2,0	4,9	2,9	7,0	6,6	7,0	7,3
Noord-Brabant	Eindhoven (Hoevenweg 20)	8,0	2,6	1,0	1,0	4,7	2,0	1,0	1,9	4,0	7,0	6,6	7,1
Noord-Brabant	Mierlo (Geldropseweg 10)	9,0	7,7	7,1	1,0	4,6	2,0	3,3	1,0	5,4	7,0	6,9	7,0
Noord-Brabant	Roosendaal (De Stok 12)	10,4	8,0										
Noord-Holland	Alkmaar (Olympiaweg 28)	9,0	5,3	3,9	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	5,3	6,7	6,7
Noord-Holland	Amsterdam (Naritaweg 150)	10,6	8,4	6,9	5,9	6,3	5,3	5,1	4,3	7,1	7,3	7,0	7,3
Noord-Holland	Den Helder (Nijverheidsweg 8c)	11,1	7,4	6,4	4,4	6,0	4,1	3,9	1,0	3,3	5,6	6,0	6,3
Noord-Holland	Haarlem (Professor Eijkmanlaan 2-4)	10,7	8,1	6,7	5,1	5,9	2,0	5,0	5,0	6,4	7,1	7,0	7,3
Noord-Holland	Hoorn Nh (Holenweg 14G)	10,1	6,4	6,0	2,6	6,0	2,0	1,0	1,0	5,1	5,0	6,4	6,7
Noord-Holland	Zaandam (Kuilpad 1)	10,4	7,6	6,0	1,0	6,0	3,3	1,0	1,0	6,6	6,4	6,6	7,1
Overijssel	Almelo (Bedrijvenpark Twente 305)	9,9	7,4	6,9	3,6	6,1	4,7	4,6	1,6	6,6	6,6	6,7	6,9
Overijssel	Deventer (Duisburgstraat 10)	10,4	7,7	6,0	1,0	4,0	3,4	2,7	1,0	7,0	6,4	6,7	7,1
Overijssel	Hengelo (Jan Tinbergenstraat 115)	10,6	7,4	6,6	1,0	2,7	3,9	2,3	1,0	7,0	7,0	6,7	7,1
Overijssel	Zwolle (Branderweg 15)	10,0	6,7	6,0	1,0	5,7	2,0	3,3	5,0	6,6	6,9	6,4	7,1
Utrecht	Eemnes (Bramenberg 6)	10,7	7,9	6,0	5,6	3,9	2,0	1,6	1,6	7,1	7,0	7,0	7,1
Utrecht	Leusden (Fokkerstraat 21)	10,9	8,0	6,0	2,3	6,0	4,6	3,3	5,4	6,0	6,7	6,6	7,3
Utrecht	Utrecht (Mississippidreef 151)	10,7	7,6	6,9	4,9	6,0	5,6	5,0	6,4	7,3	7,0	6,9	7,1
Zeeland	Goes (M.A. de Ruijterlaan 2)	9,3	5,0	1,0	1,0	1,6	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	3,6	6,6
Zeeland	Terneuzen (Handelspoort 3A)	8,0	7,1	8,1	5,0	5,0	1,0	4,7	1,9	7,4	6,0	6,0	6,4
Zeeland	Vlissingen (Marie Curieweg 5)	9,0	4,7	1,0	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	5,6	6,4	6,4	6,0
Zuid-Holland	Barendrecht (Zwaalweg 1)	11,9	8,1	6,3	2,0	6,0	5,0	5,3	2,9	7,4	7,1	7,0	7,1
Zuid-Holland	Dordrecht (Egstraat 4)	10,1	8,0	6,0	2,1	3,1	2,0	1,0	1,0	6,9	7,0	6,4	6,9
Zuid-Holland	Gouda (Zwolleweg 10)	10,9	7,7	6,4	5,7	4,6	2,0	2,4	1,0	6,7	6,3	6,7	6,9
Zuid-Holland	Leiden (Smaragdlaan 99A)	10,3	7,4	6,0	1,0	5,4	2,0	2,1	1,0	7,1	7,0	7,0	7,1
Zuid-Holland	Rijswijk Zh (Lange Kleiweg 30)	9,9	7,7	6,9	4,7	6,0	3,9	4,9	5,3	7,4	7,4	7,0	7,1
Zuid-Holland	Rotterdam (Noorderbocht 25)	10,4	8,0	7,0	2,7	5,6	3,7	4,7	2,9	7,4	7,3	7,0	7,1
Zuid-Holland	Schelluinen (Sportlaan 2A)	10,0	7,0	2,4	1,0	3,1	2,0	1,0	1,0	6,7	7,0	6,9	7,0
Zuid-Holland	Spijkenisse (Curieweg 19)	10,6	8,4	6,6	5,6	5,4	2,6	1,9	1,0	3,6	7,0	7,0	7,3
Zuid-Holland	Zoetermeer (Zilverstraat 40)	10,6	7,0	6,6	2,0	4,6	2,0	1,4	3,0	7,1	6,6	6,6	7,3

* De reserveringstermijn wordt vastgesteld door te kijken naar de eerste week dat er minimaal 4 opeenvolgende weken zijn waar nog minimaal 5% capaciteit beschikbaar is. Is de reserveringstermijn 10 weken dan betekent dit dat er vanaf 10 weken vrijwel gegarandeerd een examenplek is. In veel gevallen is het mogelijk om eerder een examen te plannen. De rijschool kan dat zien in het reserveringssysteem.